

RJ-Uiting 2024-8: Het bestuursverslag van fondsenwervende organisaties

<i>Hoofdstuk RJ</i>	<i>650 ‘Fondsenwervende organisaties’</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>403 tot en met 416</i>
<i>Hoofdstuk RJk</i>	<i>C2 ‘Kleine fondsenwervende organisaties’</i>
<i>Alinea’s</i>	<i>401 tot en met 409</i>
<i>Status</i>	<i>Ontwerp-Richtlijn</i>
<i>Publicatiedatum RJ-Uiting</i>	<i>16 mei 2024</i>
<i>Voorgestelde ingangsdatum</i>	<i>1 januari 2025 (eerdere toepassing toegestaan)</i>
<i>Commentaarperiode tot</i>	<i>14 juni 2024</i>

Inleiding

Voor wie is deze RJ-Uiting relevant

Deze RJ-Uiting is relevant voor fondsenwervende organisaties.

Welke wijzigingen stelt de RJ voor

De RJ stelt voor om de bepalingen inzake het bestuursverslag in paragraaf 4 “Bijzondere onderwerpen” van hoofdstuk 650 ‘Fondsenwervende organisaties’ te herstructureren, enkele bepalingen toe te voegen en de bepaling over doelrealisatie aan te passen.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van commentaren op deze RJ-Uiting. Deze kunnen tot uiterlijk 14 juni 2024 worden ingediend bij het RJ-secretariaat, bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl). Commentaren zullen als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Achtergrond en inhoud

In hoofdstuk 650 ‘Fondsenwervende organisaties’ zijn in paragraaf 4 “Bijzondere onderwerpen” bepalingen voor het bestuursverslag van fondsenwervende organisaties opgenomen. In deze paragraaf zijn sinds jaareditie 2016, en voor zover destijds relevant geacht, de vereisten verwerkt die hoofdstuk 400 ‘Bestuursverslag’ en hoofdstuk 640 ‘Organisaties-zonder-winststreven’ aan een bestuursverslag stellen. In jaareditie 2021 is de structuur van hoofdstuk 400 herzien om de leesbaarheid en toegankelijkheid van het hoofdstuk te vergroten. De structuur van paragraaf 4 van hoofdstuk 650 is destijds niet aangepast. De RJ stelt voor de structuur van hoofdstuk 650 aan te passen in lijn met de structuur van hoofdstuk 400.

Daarnaast heeft de RJ geëvalueerd in hoeverre de bepalingen van hoofdstuk 400, die sinds 2016 niet zijn overgenomen in hoofdstuk 650, door maatschappelijke ontwikkelingen relevant zijn geworden voor fondsenwervende organisaties. In dat kader stelt de RJ voor enkele bepalingen toe te voegen aan hoofdstuk 650. Aan een fondsenwervende organisatie zijn daarnaast doorgaans veel vrijwilligers verbonden. Daarom stelt de RJ voor om, naast de werknemers van de organisatie, ook de vrijwilligers te betrekken in de informatieverschaffing omtrent cultuur en gedrag. Ook stelt de RJ voor een bepaling toe te voegen inzake het integriteitsbeleid van de organisatie. In de Normen Erkenningsregeling voor Goede doelen (in het vervolg: ‘Erkenningsregeling’), zoals gepubliceerd door de Stuurgroep Erkenningsregeling, wordt het belang van informatieverschaffing over het integriteitsbeleid benadrukt. Tot slot bevat de Erkenningsregeling sinds 2022 een gewijzigde bepaling inzake informatieverschaffing over de doelrealisatie. De RJ stelt voor hoofdstuk 650 hierop aan te passen.

Voorgestelde wijzigingen Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen

De RJ stelt voor om:

- de structuur en bewoording van paragraaf 4 van hoofdstuk 650 zoveel als mogelijk aan te laten sluiten op de in 2021 herziene structuur van hoofdstuk 400 (diverse alinea’s);
- het belang van informatie over ‘cultuur en gedrag-soft controls’ meer te benadrukken door dit onderwerp afzonderlijk te behandelen en om de informatieverschaffing daarover uit te breiden met informatie over vrijwilligers en het integriteitsbeleid van de organisatie (alinea’s 404 en 412);
- de informatievereiste ten aanzien van doelrealisatie aan te passen naar aanleiding van de wijziging in de Erkenningsregeling (alinea 408);
- enkele bepalingen uit hoofdstuk 400 toe te voegen aan hoofdstuk 650, omdat deze relevant worden geacht voor fondsenwervende organisaties. Dit betreft het in het bestuursverslag opnemen van:
 - o de daadwerkelijke ontwikkeling in het verslagjaar van belangrijke aangelegenheden waarover in het voorgaande bestuursverslag verwachtingen werden uitgesproken dan wel een belangrijke mate van onzekerheid werd vermeld (toevoeging in alinea 403);
 - o verwijzingen naar en aanvullende uitleg over posten in de jaarrekening, indien dit voor het getrouw beeld in het bestuursverslag noodzakelijk is (toevoeging in alinea 409);
 - o een verwijzing naar de beschikbare informatie over de naleving van gedragscodes in het bestuursverslag of in de inhoudsopgave (toevoeging alinea 406); en

- ‘overige onderwerpen’ die relevant kunnen zijn voor de gebruikers van de jaarlijkse verslaggeving van de fondsenwervende organisatie (alinea 416).

Omwille van de leesbaarheid bevat deze RJ-Uiting de ‘schone’ versie van de voorgestelde paragraaf 4 van hoofdstuk 650. Voor een overzicht van alle wijzigingen wordt verwezen naar de transponeringstabel in deze RJ-Uiting.

Voorgestelde wijzigingen Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen

De RJ stelt voor om:

- de structuur en bewoording van paragraaf 4 van hoofdstuk C2 ‘Kleine fondsenwervende organisaties’ in overeenstemming te brengen met de voorgestelde structuur en bewoording van paragraaf 4 van hoofdstuk 650 (diverse alinea’s);
- de informatievereiste ten aanzien van doelrealisatie aan te passen naar aanleiding van de wijziging in de Erkenningsregeling (alinea 404); en
- een nadere duiding te geven aan de vereiste informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen (alinea 409).

Omwille van de leesbaarheid bevat deze RJ-Uiting de ‘schone’ versie van de voorgestelde paragraaf 4 van hoofdstuk C2. Voor een overzicht van alle wijzigingen wordt verwezen naar de transponeringstabel in deze RJ-Uiting.

Transponeringstabel paragraaf 4 ‘Bijzondere onderwerpen’ van Richtlijn 650 ‘Fondsenwervende organisaties’

De aanpassingen in paragraaf 4 van hoofdstuk 650 zijn samen te vatten in de onderstaande tabel:

Ontwerp- alinea 650	Nieuwe alinea	Huidige paragraaf 4 van hoofdstuk 650				Opmerkingen
		Geen wijziging	Redactionele aanpassing i.o.m. hoofdstuk 400 *	Inhoudelijke aanpassing i.o.m. hoofdstuk 400 **	Overige aanpassingen	
* aanpassingen van huidige bepalingen als gevolg van de nieuwe structuur en consistente toepassing van bewoordingen in lijn met hoofdstuk 400						
** nieuwe bepalingen in lijn met hoofdstuk 400						
401		401				
402		402				
403			403	403		<u>Redactioneel</u> : gebruik van infografische, visuele en multimediale elementen en taal van bestuursverslag toegevoegd <u>Inhoudelijk</u> : daadwerkelijke ontwikkelingen in verslagjaar toegevoegd
404			404	404		<u>Redactioneel</u> : volgorde en bewoording aangepast, ‘cultuur en gedrag – soft controls’ als zelfstandig onderwerp opgenomen, communicatie met belanghebbenden niet langer als zelfstandig onderwerp opgenomen (maar als onderdeel van ‘organisatiestructuur en governance’) <u>Inhoudelijk</u> : toevoeging ‘overige onderwerpen’ (uitgewerkt in alinea 416)
405		405				
406				409		<u>Inhoudelijk</u> : verwijzing naar beschikbare informatie over naleving van gedragscodes toegevoegd
407		410				
408					407	<u>Inhoudelijk</u> : aangepast i.v.m. wijziging in Erkenningsregeling

Ontwerp- alinea 650	Nieuwe alinea	Huidige paragraaf 4 van hoofdstuk 650				Opmerkingen
		Geen wijziging	Redactionele aanpassing i.o.m. hoofdstuk 400 *	Inhoudelijke aanpassing i.o.m. hoofdstuk 400 **	Overige aanpassingen	
409			408	408		<u>Redactioneel</u> : informatie inzake risicobeheer verplaatst naar alinea 413 en gebruik kerncijfers toegevoegd <u>Inhoudelijk</u> : verwijzingen naar en aanvullende uitleg over posten in de jaarrekening
410			413			
411			406			
412			406		406	<u>Redactioneel</u> : 'soft controls' in separate alinea opgenomen <u>Inhoudelijk</u> : informatie over vrijwilligers en integriteitsbeleid toegevoegd
413			408			<u>Redactioneel</u> : vermelding dat gebruik van financiële instrumenten ter afdekking van risico's op zichzelf al een bron van risico's kan zijn.
414		411				
415		412				
416	V					<u>Inhoudelijk</u> : nieuwe alinea i.o.m. met alinea 1111 van hoofdstuk 400

Transponeringstabel paragraaf 4 'Bijzondere onderwerpen' van Richtlijn C2 'Kleine fondsenwervende organisaties'

De aanpassingen in paragraaf 4 van hoofdstuk C2 zijn samen te vatten in de onderstaande tabel:

Ontwerp- alinea C2	Nieuwe alinea	Huidige paragraaf 4 van Richtlijn C2			Opmerkingen
		Geen wijziging	Redactionele aanpassing	Inhoudelijke aanpassing	
401			401		
402			402		<u>Redactioneel</u> : volgorde en bewoording aangepast
403		403			
404		407	408		<u>Redactioneel</u> : beleid inzake communicatie met belanghebbenden opgenomen in alinea inzake governance
405				405	<u>Inhoudelijk</u> : aangepast i.v.m. wijziging in Erkenningsregeling
406		406			
407		404			
408		409			

Ontwerp- alinea C2	Nieuwe alinea	Huidige paragraaf 4 van Richtlijn C2			Opmerkingen
		Geen wijziging	Redactionele aanpassing	Inhoudelijke aanpassing	
409	V				<u>Inhoudelijk</u> : nadere uitwerking van informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen opgenomen

Voorgestelde wijzigingen in RJ-bundel

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk 650 Fondsenwervende organisaties

650 FONDSENWERVENDE ORGANISATIES

Deze Richtlijn 650 (aangepast 2024) vervangt Richtlijn 650 (aangepast 2020) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025.

650.4 Bijzondere onderwerpen

Bestuursverslag

403 Aan het bestuursverslag van een fondsenwervende organisatie komt een bijzondere betekenis toe. De aard van de activiteiten brengt met zich mee, dat de maatschappelijke betekenis daarvan slechts in beperkte mate uit de jaarrekening kan blijken.

In het bestuursverslag legt de directie of het bestuur verantwoording af over de gang van zaken bij de fondsenwervende organisatie en het door de organisatie gevoerde beleid. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van infografische, visuele en multimediale elementen.

Tevens dient aandacht te worden besteed aan de daadwerkelijke ontwikkeling in het verslagjaar van belangrijke aangelegenheden waarover in het voorgaande bestuursverslag verwachtingen werden uitgesproken dan wel een belangrijke mate van onzekerheid werd vermeld. Het verdient aanbeveling om in dit verband belangrijke afwijkingen van in het voorgaande bestuursverslag genoemde trendmatige ontwikkelingen te vermelden.

De voorschriften ten aanzien van het bestuursverslag in hoofdstuk 400 Bestuursverslag en hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven zijn in dit hoofdstuk verwerkt. De fondsenwervende organisatie stelt het bestuursverslag op in overeenstemming met paragraaf 4 van dit hoofdstuk. Voor de keuze van de taal waarin het bestuursverslag wordt gesteld wordt verwezen naar hoofdstuk 190 Overige algemene uiteenzettingen, paragraaf 1.

404 **In het bestuursverslag dient in ieder geval informatie te worden opgenomen over:**

- **doelstelling, missie en visie;**
- **organisatiestructuur en governance;**
- **doelrealisatie;**
- **financiële ontwikkelingen;**
- **risico's en risicobeheersing;**
- **cultuur en gedrag - soft controls;**
- **beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten;**
- **toekomstverwachtingen;**
- **maatschappelijke aspecten van ondernemen; en**
- **overige onderwerpen.**

Naast bovenstaande punten legt het toezichthoudend orgaan verantwoording af over de uitvoering van zijn toezichthoudende taak in het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Afhankelijk van de inrichting van de organisatie is er wel of niet sprake van een toezichthoudend orgaan (raad van toezicht). Is een dergelijk orgaan niet benoemd dan rust de toezichthoudende taak mede op het bestuur en behoort tot het verslag van dat bestuur informatie over de wijze waarop het toezicht is geregeld.

Informatie over doelstelling, missie en visie

405 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in statutaire doelstelling(en), missie en visie van de organisatie.

Informatie over organisatiestructuur en governance

406 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in:

- de juridische structuur van de fondsenwervende organisatie, met inbegrip van de groepsstructuur;
- de naam en functie van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun eventuele (betaalde en onbetaalde) hoofd- en nevenfuncties;
- het bezoldigingsbeleid voor bestuurders, directie, toezichthouders en medewerkers;
- de gedragscodes en richtlijnen die de organisatie onderschrijft en naleeft;
- de wijze waarop het toezicht op de fondsenwervende organisatie is georganiseerd; en
- het beleid met betrekking tot de communicatie met belanghebbenden.

Indien de fondsenwervende organisatie onderdeel is van of een verbonden relatie heeft met een internationale fondsenwervende organisatie, dient inzicht te worden gegeven in de aard van de verbondenheid tussen de Nederlandse organisatie en de internationale organisatie.

In het bestuursverslag (of in de inhoudsopgave) neemt de rechtspersoon een verwijzing op naar de beschikbare informatie over de naleving van de gedragscodes (bijvoorbeeld naar de website).

407 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in haar beleid met betrekking tot de communicatie met belanghebbenden. Hierbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan:

- het bepalen van de (groepen) belanghebbenden;
- de wijze waarop een optimale relatie met deze groepen belanghebbenden wordt nagestreefd.

Informatie over doelrealisatie

408 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in:

- het hoofddoel en voor welke doelgroep zij dit wil bereiken;
- welke programma's en/of projecten zij wil uitvoeren om het hoofddoel te bereiken;
- welke doelstellingen zijn gerealiseerd en welke niet en de evaluatie in hoeverre de effecten daarvan bijdragen aan het hoofddoel; en
- in hoeverre de evaluatie (uit het voorgaande punt) consequenties heeft voor het meerjarenbeleidsplan.

Het is van belang dat de fondsenwervende organisatie het publiek en andere belanghebbenden inzicht geeft in de bestedingen aan de doelstelling in het boekjaar. Indien sprake is van (meerjaren) toezeggingen aan (project)subsidies en –bijdragen dan is het mogelijk dat de in de jaarrekening verantwoorde lasten uit hoofde van doelbestedingen sterk afwijken van de in het

boekjaar daadwerkelijk verrichte uitgaven aan de doelbesteding. Dit omdat de toezeggingen (deels) pas in toekomstige jaren worden besteed. Indien deze situatie zich voordoet, geeft de organisatie een (kwalitatieve) toelichting voor zover mogelijk aangevuld met een kwantitatieve onderbouwing van de in het boekjaar verrichte uitgaven.

Informatie over financiële ontwikkelingen

409 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in:

- een analyse van het saldo van baten en lasten waarbij specifiek toelichting wordt gegeven op bijzondere baten en lasten met een eenmalig karakter, baten en lasten uit voorgaande jaren die het inzicht van de belanghebbende in het saldo van baten en lasten beïnvloeden;
- een kwalitatieve analyse van de mate waarin baten eenmalig of jaarlijks terugkerend zijn. Hiermee geeft de fondsenwervende organisatie inzicht in risico's ten aanzien van de continuïteit van de baten;
- de gehanteerde fondsenwervingsmethode(n);
- de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen de lasten 'bested aan doelstelling', 'wervingskosten' en 'kosten beheer en administratie';
- de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen wervingskosten en de som van geworven baten;
- het beleid ten aanzien van de functie en de omvang van de reserves en fondsen, waarbij inzicht wordt gegeven in de risicoanalyse die ten grondslag ligt aan de omvang van de continuïteitsreserve;
- het beleggingsbeleid waarbij een toelichting wordt gegeven op de volgende elementen:
 - het doel en de tijdshorizon;
 - het risicoprofiel en de samenstelling van de portefeuille;
 - duurzaamheidcriteria;
 - de wijze van beheer van de portefeuille, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden;
 - de wijze waarop controle/toezicht op de naleving van het beleggingsstatuut plaatsvindt; en
 - beleggingsresultaten in het boekjaar.

Het bestuursverslag bevat verwijzingen naar en aanvullende uitleg over posten in de jaarrekening indien dit noodzakelijk is voor een getrouw beeld in het bestuursverslag. Bij het gebruik van kerncijfers, kengetallen en meerjarenoverzichten in het bestuursverslag is hoofdstuk 430 Kerncijfers, kengetallen en meerjarenoverzichten van toepassing.

410 Toelichtingen op afzonderlijke posten van de balans en de staat van baten en lasten maken deel uit van de toelichting als onderdeel van de jaarrekening en dienen niet in plaats daarvan te worden opgenomen in het bestuursverslag (zie hoofdstuk 300 Functie en indeling).

Informatie over risico's en risicobeheersing

411 De fondsenwervende organisatie neemt in het bestuursverslag een beschrijving op van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de organisatie wordt geconfronteerd. De uitgebreidheid van de informatie wordt mede bepaald door de omvang en complexiteit van de fondsenwervende organisatie en haar activiteiten en de daaraan gerelateerde risico's en onzekerheden.

Het gaat niet om het geven van een uitputtende uiteenzetting van alle mogelijke risico's en onzekerheden, maar om een selectie en weergave van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarvoor de fondsenwervende organisatie zich ziet geplaatst. Dit stelt de gebruiker van het bestuursverslag in staat zich een goed beeld te vormen van mogelijke gebeurtenissen of ontwikkelingen met belangrijke gevolgen voor resultaten, de financiële positie of de continuïteit van bepaalde of alle activiteiten van de fondsenwervende organisatie zelf, of de groep indien de fondsenwervende organisatie aan het hoofd van een groep staat.

Onzekerheden ontstaan als gevolg van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van informatie over, inzicht in of kennis van een gebeurtenis, de gevolgen daarvan, of de waarschijnlijkheid dat een gebeurtenis zich voordoet. Risico's zijn de effecten van onzekerheden op het behalen van doelstellingen.

Bij de identificatie en selectie van de voornaamste risico's en onzekerheden zijn in ieder geval de volgende categorieën van belang: strategie (inclusief reputatie), operationele activiteiten (inclusief fraude risico), financiële risico's, financiële verslaggeving en wet- en regelgeving.

De fondsenwervende organisatie geeft een beschrijving op hoofdlijnen van de bereidheid risico's en onzekerheden al dan niet af te dekken (de zogenoemde risicobereidheid of 'risk appetite'). De mate van risicobereidheid is een leidraad voor het al dan niet nemen van maatregelen ter beheersing van risico's en onzekerheden.

Daarnaast dient de fondsenwervende organisatie de volgende informatie te verschaffen:

- **een beschrijving van de maatregelen die zijn getroffen ter beheersing van de voornaamste risico's en onzekerheden, zo mogelijk met een kwalitatieve beschrijving van de verwachte effectiviteit van de genomen maatregelen. Indien voor één of meer van de voornaamste risico's en onzekerheden geen beheersingsmaatregelen zijn getroffen, dient dit feit te worden uiteengezet;**
- **een beschrijving van de verwachte 'impact' op de resultaten en/of financiële positie indien één of meer van de voornaamste risico's en onzekerheden zich zouden voordoen, zo mogelijk gebaseerd op gevoeligheidsanalyses;**
- **een beschrijving van de risico's en onzekerheden die in afgelopen boekjaar een belangrijke 'impact' op de fondsenwervende organisatie hebben gehad, en de gevolgen daarvan voor de organisatie; en**
- **of, en zo ja welke, verbeteringen in het systeem van risicomanagement van de fondsenwervende organisatie zijn of worden aangebracht.**

De fondsenwervende organisatie geeft bij voorkeur aan op welke wijze het systeem van risicomanagement is verankerd in de organisatie.

Informatie over cultuur en gedrag - soft controls

412 De fondsenwervende organisatie geeft bij voorkeur aan welke maatregelen de organisatie heeft genomen ('soft controls') ter beïnvloeding van de cultuur, het gedrag en de motivatie van haar werknemers en vrijwilligers. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan het integriteitsbeleid van de organisatie.

Informatie over beleid inzake risicobeheer financiële instrumenten

413 De fondsenwervende organisatie vermeldt ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten de doelstellingen en het beleid inzake risicobeheer, voor zover dat van betekenis is voor de beoordeling van de activa, passiva, financiële toestand en resultaat van de fondsenwervende organisatie. Daarbij wordt aandacht besteed aan het beleid inzake afdekking

van risico's verbonden aan alle belangrijke soorten (financiële) transacties en aan de door de fondsenwervende organisatie gelopen prijs-, krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico's. Het gebruik van financiële instrumenten als hulpmiddel ter afdekking van financiële risico's kan op zichzelf een bron van risico's zijn.

Deze toelichting heeft betrekking op de fondsenwervende organisatie en de groepsmaatschappijen waarvan de financiële gegevens in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. Voor zover deze informatie in de jaarrekening is verstrekt, wordt aanbevolen een concrete verwijzing in het bestuursverslag naar de desbetreffende passage in de jaarrekening op te nemen.

Informatie over toekomstverwachtingen

414 De fondsenwervende organisatie dient in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht te geven in de belangrijkste toekomstplannen voor de korte en middellange termijn. Hierbij dient specifiek ingegaan te worden op belangrijke wijzigingen in doelstelling, beleid, programma's en activiteiten die voor een belanghebbende relevant zijn. Zij dient de begroting voor het jaar volgend op het verslagjaar in samenvattende vorm op te nemen, tenzij de functie die zij aan de begroting toekent dat niet zinvol maakt.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

415 In het algemeen is aan activiteiten van de fondsenwervende organisatie een drietal maatschappelijke aspecten verbonden, te weten milieu-, sociale en economische aspecten. Veelal wordt in dit verband gesproken over maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het is primair aan de fondsenwervende organisatie om in dialoog met zijn maatschappelijke omgeving invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. De diversiteit van situaties maakt het niet goed mogelijk of wenselijk om precies en uniform voor te schrijven hoe de fondsenwervende organisatie dit zou moeten vormgeven. Wel mag op dit vlak transparantie worden verwacht, waarbij de fondsenwervende organisatie de keuze van relevante maatschappelijke aspecten en de daarop in het bestuursverslag op te nemen toelichting heeft afgestemd op de informatiebehoefte van belanghebbenden (stakeholders).

De fondsenwervende organisatie bepaalt of, en zo ja hoe, een toelichting op relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen in het bestuursverslag wordt opgenomen, alsmede welke maatschappelijke aspecten als meest relevant worden aangemerkt.

Bij de verslaggeving over maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt aanbevolen een onderscheid te maken tussen maatschappelijke aspecten van:

- de eigen bedrijfsvoering en activiteiten; en
- de (internationale) keten waarin de fondsenwervende organisatie opereert.

Overige onderwerpen

416 Afhankelijk van de relevantie voor de gebruikers van de jaarlijkse verslaggeving kunnen voorts de volgende onderwerpen in het bestuursverslag van belang zijn:

- marketing en distributie;
- interne beheersing van processen en procedures;
- kwaliteitsbeheersing;
- informatievoorziening in- en extern; en
- automatisering.

Voorgestelde wijzigingen in RJK-bundel

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk C2 Kleine fondsenwervende organisaties

C2 KLEINE FONDSENWERVENDE ORGANISATIES

Deze Richtlijn C2 (aangepast 2024) vervangt Richtlijn C2 (aangepast 2022) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025

C2.4 Bijzondere onderwerpen

Bestuursverslag

401 Aan het bestuursverslag van een fondsenwervende organisatie komt een bijzondere betekenis toe. De aard van de activiteiten brengt met zich mee, dat de maatschappelijke betekenis daarvan slechts in beperkte mate uit de jaarrekening kan blijken.

In het bestuursverslag legt de directie of het bestuur verantwoording af over de gang van zaken bij de fondsenwervende organisatie en het door de organisatie gevoerde beleid.

402 In het bestuursverslag wordt in ieder geval informatie opgenomen over:

- doelstelling, missie en visie;
- governance;
- doelrealisatie;
- financiële ontwikkelingen;
- risico's;
- toekomstverwachtingen; en
- maatschappelijke aspecten van ondernemen.

Informatie over doelstelling, missie en visie

403 De fondsenwervende organisatie geeft in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht in statutaire doelstelling(en), missie en visie van de organisatie.

Informatie over governance

404 De fondsenwervende organisatie geeft in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht in:

- de naam en functie van bestuurders, directie en, indien van toepassing, toezichthouders en hun eventuele (betaalde en onbetaalde) hoofd- en nevenfuncties; en
- het beleid met betrekking tot de communicatie met belanghebbenden.

Informatie over doelrealisatie

405 De fondsenwervende organisatie geeft in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht in:

- het hoofddoel en voor welke doelgroep zij dit wil bereiken;
- welke programma's en/of projecten zij wil uitvoeren om het hoofddoel te bereiken;
- welke doelstellingen zijn gerealiseerd en welke niet en de evaluatie in hoeverre de effecten daarvan bijdragen aan het hoofddoel; en

- in hoeverre de evaluatie (uit het voorgaande punt) consequenties heeft voor het meerjarenbeleidsplan.

Het is van belang dat de organisatie het publiek en andere belanghebbenden inzicht geeft in de bestedingen aan de doelstelling in het boekjaar.

Informatie over financiële ontwikkelingen

406 De fondsenwervende organisatie geeft in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht in:

- de gehanteerde fondsenwervingsmethode(n);
- de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen de lasten ‘bested aan doelstelling’, ‘wervingskosten’ en ‘kosten beheer en administratie’;
- de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen wervingskosten en de som van geworven baten; en
- het beleid ten aanzien van de functie en de omvang van de reserves en fondsen.

Informatie over risico's

407 De fondsenwervende organisatie neemt in het bestuursverslag een beschrijving op van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de organisatie wordt geconfronteerd.

Informatie over toekomstverwachtingen

408 De fondsenwervende organisatie geeft in het bestuursverslag op een heldere en voor buitenstaanders inzichtelijke wijze inzicht in de belangrijkste toekomstplannen voor de korte en middellange termijn. Zij neemt ook de begroting voor het jaar volgend op het verslagjaar in samenvattende vorm op, tenzij de functie die zij aan de begroting toekent dat niet zinvol maakt.

Informatie over maatschappelijke aspecten van ondernemen

409 In het algemeen is aan activiteiten van de fondsenwervende organisatie een drietal maatschappelijke aspecten verbonden, te weten milieu-, sociale en economische aspecten. Veelal wordt in dit verband gesproken over maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De fondsenwervende organisatie bepaalt of, en zo ja hoe, een toelichting op relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen in het bestuursverslag wordt opgenomen, alsmede welke maatschappelijke aspecten als meest relevant worden aangemerkt.